
Nieszawa-Kolonia, st. 5, gm. Józefów nad Wisłą, woj. lubelskie, AZP 82-74/9

Informator Archeologiczny : badania 34, 157

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NIESZAWA-KOLONIA,
st. 5, gm. Józefów nad Wisłą,
woj. lubelskie, AZP 82-74/9

- osada kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich.

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone od 10 do 23 maja przez Martę Stasiak-Cyran z Działu Archeologii Muzeum Lubelskiego w Lublinie (autorkę sprawozdania). Badania finansowane przez Lubelskiego WKZ i Muzeum Lubelskiego. W roku 2000 wsparcia udzieliły także Katedra Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz władze Gminy Józefów nad Wisłą.

Stanowisko zostało odkryte w 1979 r. w trakcie badań powierzchniowych. Pierwsze sondażowe wykopaliska przeprowadzono w 1986 r. Badania wznowiono w 1996 r. i kontynuowano w latach 1997-1999. W czasie 5 sezonów wykopaliskowych zbadano obszar 1006 m² stanowiska, odkrywając 56 obiektów archeologicznych i prawie 24 000 zabytków.

W szóstym sezonie wykopalisk, w 2000 r., odsłonięto kolejny fragment osady na północ od obszaru już rozpoznanego w latach poprzednich. Przebadano powierzchnię 121,50 m² stanowiska.

W trakcie badań dokończono eksplorację obiektu 59 – domostwa, którego północno-zachodnia część pozostała w czasie prac w 1999 r. poza zasięgiem wykopów. Potwierdzono całkowitą wielkość obiektu wynoszącą łącznie 56 m². Jest on największym z dotychczas odkrytych na stanowisku 5 w Nieszawie Kolonii. Domostwo o konstrukcji słupowej nieznacznie zagłębionej w ziemię (wyeksplorowano 38 dołków posłupowych) zostało zbudowane na planie prostokąta, dłuższymi bokami ustawionego wzdłuż osi północny zachód-południowy wschód. Wypełnisko badanej części obiektu zawierało dużą ilość ręcznie wykonanej ceramiki naczyniowej, w tym niemal kompletną czarkę o gładkich czarnych powierzchniach. Na podstawie zabytków wydzielonych zarejestrowanych w obiekcie w poprzednim sezonie badań jego chronologię należy umieścić w obrębie faz B2b-C1a okresu wpływów rzymskich.

W pobliżu chaty odsłonięto także bruk kamienny (obiekt 75) o nieustalonej funkcji. Większość odkrytych obiektów (nr 70, 71, 72A, 72B, 73 i 74) należy określić mianem jam o charakterze gospodarczym. Jamy te zawierały głównie fragmenty ceramiki i kości zwierzęce. Do najbardziej interesujących znalezisk pochodzących z tych obiektów należy narzędzie kościane, tzw. miecz służący do przybijania nici wątku w procesie tkania, znaleziony w jamie 72A.

Za najciekawsze odkrycie w sezonie 2000 należy uznać 2 głębokie (1,73 m i 2,73 m) jamy tworzące wraz ze zlokalizowanym tuż obok nich paleniskiem zespolonym funkcjonalny (obiekt 69). Zawierały niewielką, jak na swoje rozmiary, ilość materiału zabytkowego: ceramiki i kości zwierzęcych. Wokół jam i paleniska wyróżniono układ dołków posłupowych, co w połączeniu z faktem występowania dużej ilości polepy konstrukcyjnej w wypełniskach jam świadczy o istnieniu nad nimi jakiegoś rodzaju konstrukcji naziemnej – zadaszania. Palenisko posiadało bruk kamienny o wymiarach 2 x 1,4 m oraz otoczkę z dość zwartej warstwy polepy. Materiały kostne i próbki paleobotaniczne oddano do analiz specjalistycznych. Ich wyniki być może wyjaśnią funkcję obiektów. Ze względu na obecność ceramiki tocznej chronologię zespołu należy określić na młodszy okres wpływów rzymskich, najpewniej na fazę C2. Podobnie można datować znaną w warstwie kulturowej osady zapinkę brązową typu Almgren 162.

Zabytki i dokumentacja są przechowywane w Muzeum Lubelskim w Lublinie.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Archeologii Polski Środkowoschodniej”, t. VI, Lublin 2001, s. 98-106.

Badania będą kontynuowane.

Nowy Dwór, st. 7, gm. Peplin,
woj. pomorskie,
AZP 20-44/55

patrz: wczesna epoka żelaza